Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kuues koda)

8. mai 2024*

Keeltekasutuse kord – Teade avaliku konkursi korraldamise kohta kaitsetööstuse ja kosmose valdkonna administraatorite ja ekspertide töölevõtmiseks – Teise keele valiku piiramine inglise keelega – Määrus nr 1 – Personalieeskirjade artikli 1d lõige 1, artikkel 27 ja artikli 28 punkt f – Diskrimineerimine keeleoskuse põhjal – Teenistuse huvid – Proportsionaalsus

Kohtuasjas T-555/22,

**Prantsuse Vabariik**, esindajad: T. Stéhelin, B. Fodda ja S. Royon,

hageja,

keda toetavad

**Belgia Kuningriik**, esindajad: C. Pochet, M. Van Regemorter ja S. Baeyens,

ja

**Kreeka Vabariik**, esindaja: V. Baroutas,

ning

**Itaalia Vabariik**, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* P. Gentili,

menetlusse astujad,

*versus*

**Euroopa Komisjon**, esindajad: G. Niddam, L. Vernier ja I. Melo Sampaio,

kostja,

ÜLDKOHUS (kuues koda),

koosseisus: koja president M. J. Costeira, kohtunikud M. Kancheva (ettekandja) ja E. Tichy-Fisslberger,

kohtusekretär: ametnik H. Eriksson,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

arvestades menetluse kirjalikku osa,

arvestades 23. novembri 2023. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

**otsuse**

1 ELTL artikli 263 alusel esitatud hagis palub hageja Prantsuse Vabariik tühistada teade avaliku konkursi korraldamise kohta – EPSO/AD/400/22 – Kaitsetööstuse ja kosmose valdkonna administraatorid (AD 7) ja eksperdid (AD 9) (ELT 2022, C 233 A, lk 1; edaspidi „vaidlustatud konkursiteade“).

## Vaidluse taust

2 Euroopa Komisjonis loodi 1. jaanuaril 2020 uus kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat, et viia ellu komisjoni kaitsetööstuse poliitikat, mille eest siiani vastutas siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat.

3 Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO) avaldas 16. juunil 2022 *Euroopa Liidu Teatajas* vaidlustatud konkursiteate.

4 Vaidlustatud konkursiteate „Üldsätete“ kohaselt „[EPSO] korraldab kvalifikatsioonil ning testidel ja katsetel põhineva avaliku konkursi eesmärgiga koostada reservnimekirjad, mille alusel peamiselt Euroopa Komisjon, eelkõige kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat […], saab võtta avalikku teenistusse tööle uusi ametnikke (AD 7 ja AD 9 tegevusüksus) [kaitsetööstuse ja kosmose valdkonnas]“.

5 Vaidlustatud konkursiteate punktis 4.1 („Ülevaade konkursi etappidest“) on ette nähtud, et konkurss koosneb viiest etapist: „[k]andideerimisavalduste esitamine“, „[o]salemistingimuste täitmise kontrollimine“, „kvalifikatsiooni hindamine“, „[h]indamiskeskus“ ning „[t]õendavate dokumentide kontrollimine ja reservnimekirjade koostamine“.

6 Vaidlustatud konkursiteate punktis 3.2 („Eritingimused: keeled“) on sätestatud, et „[p]unkti 4.2.1 kohaselt peab kandidaat osalemistingimuste täitmiseks oskama ELi 24 ametlikust keelest vähemalt kahte“.

7 Vaidlustatud konkursiteate punktis 4.2.1 („Keelenõuded“) on sätestatud:

„Konkursil osalevalt kandidaadilt nõutakse ELi 24 ametlikust keelest vähemalt ühe keele väga head oskust (vähemalt C1-tasemel) ning teise ELi ametliku keele rahuldavat oskust (vähemalt B2-tasemel). Üks nendest keeltest peab olema inglise keel.

[…]

Konkursi keelenõuetes – teatavad testid ja katsed tuleb sooritada inglise keeles – võetakse arvesse kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi töötajate ametiülesannete eripära. Nõuded kehtivad mõlema käesoleva konkursiteatega hõlmatud valdkonna ja palgaastme puhul.

Kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi töötajad kasutavad analüütilises töös, sisesuhtluses ja koosolekutel, suhtluses väliste sidusrühmadega, aruannete, ülevaadete, kõnede ja õigusaktide koostamisel ning muude I lisas nimetatud ametiülesannete täitmisel ja erikoolituskursustel osalemisel peamiselt inglise keelt. Inglise keelt kasutatakse ka talitustevahelistes konsultatsioonides, institutsioonidevahelises suhtluses ja auditimenetlustes. Hea inglise keele oskus on oluline seetõttu, et kandidaadid oleksid kohe pärast värbamist töövalmis.

Teiste keelte oskus tuleb kasuks, kuna teatud olukordades, näiteks konkreetse riigiga seotud töös, kasutatakse ka teisi keeli. Edukad kandidaadid peavad aga oskama vähemalt rahuldaval tasemel (B2-tase) inglise keelt, et tulla toime I lisas nimetatud ametiülesannete täitmisega.

Neil põhjustel on keelenõuete hulgas inglise keel. Samuti on neil põhjustel määratud kindlaks keeled, milles kandidaat peab täitma kandideerimisavalduse ning sooritama testid ja katsed (vt punkt 4.2.2).“

8 Vaidlustatud konkursiteate I lisas on esitatud näited tavapärastest ametiülesannetest, mida konkursi edukalt läbinud kandidaatidel olenevalt valdkonnast (kaitsetööstus või kosmos) ja täidetavast ametikohast (administraator või ekspert) täita tuleb.

9 Vaidlustatud konkursiteate punktis 4.2.2 („Kandideerimisavaldus ja testidel/katsetel kasutatavad keeled“) on ette nähtud, et kandideerimisavaldus peab olema täidetud ükskõik millises Euroopa Liidu 24 ametlikust keelest, välja arvatud punkt „Talent Screener“, mis tuleb täita inglise keeles. Hindamiskeskuse katsetel viiakse mõtlemisoskuse testid läbi muus liidu ametlikus keeles kui inglise keel. Olukorra lahendamist käsitlev intervjuu, suuline ettekanne, valdkonnapõhine intervjuu ja valdkonnapõhine kirjalik katse viiakse läbi inglise keeles.

10 Samas punktis on lisaks täpsustatud, et „[k]andidaatidel palutakse täita kandideerimisvormi osa „Talent Screener“ inglise keeles, sest selle vastuseid kasutab valikukomisjon kandidaatide võrdlevaks hindamiseks“, ning et „[s]amuti võib valikukomisjon kasutada osa „Talent Screener“ viitedokumendina valdkonnapõhisel intervjuul“.

11 Vaidlustatud konkursiteate punktis 4.3.3 („Talent Screener“) on ette nähtud:

„Tingimusi täitvate kandidaatide hulgast teeb valikukomisjon kvalifikatsioonil põhineva valiku. Selleks võrdleb ta kandideerimisavalduses esitatud teabe põhjal kõigi tingimustele vastavate kandidaatide võimeid ja oskusi. Üksikasjad on esitatud käesoleva teate IV lisas. Sellise võrdleva hindamise tulemusena saadud koondpunktide põhjal koostab valikukomisjon iga valdkonna ja palgaastme kohta kandidaatide nimekirja. Suurima punktisummaga kandidaadid kutsutakse hindamiskeskusesse.“

12 Vaidlustatud konkursiteate IV lisas on täpsustatud valikukriteeriumid valdkondade kaupa ja valikumenetlus etapis „Talent Screener“.

## Poolte nõuded

13 Prantsuse Vabariik, keda toetavad Belgia Kuningriik, Kreeka Vabariik ja Itaalia Vabariik, palub Üldkohtul:

– tühistada vaidlustatud konkursiteade;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

14 Komisjon palub Üldkohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja Prantsuse Vabariigilt.

## Õiguslik käsitlus

15 Prantsuse Vabariik esitab oma hagi põhjendamiseks viis väidet. Esimese väite kohaselt on rikutud Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) artiklit 1d, arvestades Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 21 ja 22. Teise väite kohaselt on rikutud personalieeskirjade artikli 27 esimest lõiku. Kolmanda väite kohaselt on kuritarvitatud ELTL artiklis 342 sätestatud menetlust ning nõukogu 15. aprilli 1958. aasta määruse nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 1958, 17, lk 385; ELT eriväljaanne 01/01, lk 3), mida on muudetud nõukogu 13. mai 2013. aasta määrusega (EL) nr 517/2013, millega kohandatakse teatavaid määruseid ja otsuseid kaupade vaba liikumise, isikute vaba liikumise, äriühinguõiguse, konkurentsipoliitika, põllumajanduse, toiduohutuse, veterinaar- ja fütosanitaarpoliitika, transpordipoliitika, energeetika, maksustamise, statistika, üleeuroopaliste võrkude, kohtusüsteemi ja põhiõiguste, vabaduse, turvalisuse ja õiguse, keskkonna, tolliliidu, välissuhete, välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika ning institutsioonide valdkonnas seoses Horvaatia Vabariigi ühinemisega (ELT 2013, L 158, lk 1), artiklis 6 sätestatud menetlust. Neljanda väite kohaselt on rikutud ELL artikli 3 lõike 3 neljandat lõiku ja põhiõiguste harta artiklit 22. Viienda väite kohaselt on rikutud ELTL artikli 296 teises lõigus ette nähtud liidu õigusaktide põhjendamise kohustust.

16 Oma esimese väite põhjenduseks väidab Prantsuse Vabariik, et arvestades muude liidu ametlike keelte kui inglise keele, eelkõige prantsuse keele kasutamist ning vajalikkust kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi töös, ei saa põhjendus, mis tugineb vajadusele, et töölevõetud isikud oleksid kohe töövalmis, õigustada konkursi 2. keele valiku piiramist inglise keelega (edaspidi „vaidlusalune keeleline piirang“), kuna selline piirang ei vasta teenistuse tegelikele vajadustele. Ta ei pea asjakohaseks dokumente, mis komisjon esitas tõendamaks, et kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi töös kasutatakse valdavalt inglise keelt. Prantsuse Vabariik väidab samuti, et komisjon ei ole näidanud, milline on kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadis inglise keele kasutamise ning vaidlustatud konkursiteates kirjeldatud tööülesannete vaheline seos. Veel väidab Prantsuse Vabariik, et vaidlusalune piirang ei põhine selgetel, objektiivsetel ja ootuspärastel kriteeriumidel. Ta leiab lisaks, et isegi kui eeldada, et vaidlusalust diskrimineerimist võib õigustada inglise keele kasutamisega kõnealuses peadirektoraadis, ei ole komisjon siiski tõendanud, et see diskrimineerimine on proportsionaalne.

17 Belgia Kuningriik, Kreeka Vabariik ja Itaalia Vabariik nõustuvad Prantsuse Vabariigi argumentidega. Belgia Kuningriik ja Itaalia Vabariik lisavad, et komisjon ei saa võrdsustada teenistuse huve pelgalt nõudega, et töölevõetud ametnikud oleksid sise- ja välissuhtluseks kohe töövalmis. Belgia Kuningriik rõhutab ka, et kuigi Üldkohus sedastas 2. juuni 2021. aasta kohtuotsuses Itaalia *vs.* komisjon (T-718/17, ei avaldata, EU:T:2021:316, punktid 63 ja 64) ning 8. septembri 2021. aasta kohtuotsuses Hispaania *vs.* komisjon (T-554/19, ei avaldata, EU:T:2021:554, punkt 65), et eesmärk olla kohe töövalmis võib olla õiguspärane eesmärk, ei leidnud Euroopa Kohus 16. veebruari 2023. aasta kohtuotsuses komisjon *vs.* Itaalia ja Hispaania

(C-635/20 P, EU:C:2023:98, punkt 96), et selline eesmärk vabastaks komisjoni kohustusest objektiivselt tõendada, et konkursi 2. keele piiramine on teenistuse huvides. Lisaks märgib Belgia Kuningriik, et Üldkohus ise meenutas 2. juuni 2021. aasta kohtuotsuses Itaalia *vs.* komisjon (T-718/17, ei avaldata, EU:T:2021:316, punkt 70), et eesmärki, et töölevõetud ametnikud oleksid kohe töövalmis, tuleb kaaluda eesmärgiga võtta tööle võimalikult võimekad, tulemuslikud ja sõltumatud ametnikud ning töölevõetud ametnike võimalustega õppida institutsioonides teenistuse huvides vajalikke keeli. Belgia Kuningriigi sõnul on teisigi eesmärke – nagu rõhutas Prantsuse Vabariik –, mida tuleks kaaluda eesmärgiga olla kohe töövalmis, näiteks eesmärk kaitsta liidu keelelist mitmekesisust, „elavdada mitmekeelsust“, „võtta tööle erinevaid keeli oskavaid töötajaid, arvestades ülesannete mitmekesisust ja kontaktide paljusust, mida liidu tegevus endas kätkeb, või vajadust lõimuda vastuvõtva riigi ühiskonda“.

18 Komisjon väidab, et Üldkohtule esitatud tõenditest nähtub, et inglise keel on kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi peamine töökeel ning selle oskus on seega vajalik selleks, et töölevõetud isikud oleksid kohe töövalmis, mis on personalipoliitika üldise huvi eesmärk, mida liidu kohus on tunnustanud. Ta täpsustab, et ühegi muu liidu ametliku keele kasutamist kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadis ei saa võrrelda inglise keelega, mistõttu on kohtupraktikat arvestades põhjendatud, et see keel on määratud kõnealuse konkursi 2. keeleks. Komisjon leiab, et vaidlusalune keeleline piirang on ka proportsionaalne eesmärgiga, et töölevõetud isikud oleksid kohe töövalmis, kuna ükski muu keeltekasutuse kord peale vaidlustatud konkursiteates ette nähtud korra ei võimalda kohtupraktikat arvestades seda üldise huvi eesmärki saavutada.

19 Kõigepealt tuleb meenutada, et põhiõiguste harta artikli 21 lõikes 1 on sätestatud:

„Keelatud on igasugune diskrimineerimine, sealhulgas diskrimineerimine soo, rassi, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu.“

20 Põhiõiguste harta artiklis 22 on sätestatud:

„Liit austab kultuurilist, usulist ja keelelist mitmekesisust.“

21 Samuti tuleb meenutada, et määruse nr 1 artiklis 1 on sätestatud:

„Liidu ametlikud keeled ning selle institutsioonide töökeeled on bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keel.“

22 Lisaks tuleb märkida, et kuigi määruse nr 1 artikkel 1 sätestab sõnaselgelt, millised on liidu institutsioonide töökeeled, näeb artikkel 6 ette, et institutsioonid võivad oma töökorras sätestada nimetatud määrusega kehtestatud keeltekasutuse korra üksikasjalikud eeskirjad.

23 Sellega seoses tuleb alustuseks tõdeda, et käesoleva kohtuasja toimikust nähtuvate asjaolude põhjal ei ole võimalik tuvastada, et institutsioon, kelle haldusalasse kuulub teenistusüksus, mida vaidlustatud konkursiteade põhiliselt puudutab, see tähendab komisjon, oleks enne konkursiteate avaldamist võtnud määruse nr 1 artikli 6 kohaselt oma töökorras vastu sätted, millega kehtestatakse nimetatud määruses sätestatud üldise keeltekasutuse korra üksikasjalikud eeskirjad.

24 Lisaks on personalieeskirjade artikli 1d lõikes 1 sätestatud, et personalieeskirjade kohaldamisel on keelatud igasugune diskrimineerimine muu hulgas keeleoskuse põhjal. Personalieeskirjade artikli 1d lõike 6 esimeses lauses on sätestatud, et „[k]õiki mittediskrimineerimise põhimõtte ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise piiranguid peab objektiivselt ja otstarbekalt põhjendama ja need peavad vastama personalipoliitika üldise huvi kohastele seaduslikele eesmärkidele“.

25 Lisaks on personalieeskirjade artikli 28 punktis f ette nähtud, et ametnikku võib ametisse nimetada, kui ta esitab tõendi ühe liidu keele põhjaliku tundmise ja teise liidu keele rahuldava oskuse kohta. Kuigi see säte täpsustab, et muu keele rahuldav oskus on nõutud nende „kohustuste täitmiseks vajalikul tasemel“, mida kandidaat peab hakkama täitma, ei ole selles märgitud kriteeriume, mida võib määruse nr 1 artiklis 1 nimetatud ametlike keelte hulgast selle keele valiku piiramisel arvesse võtta (vt 9. septembri 2020. aasta kohtuotsus Hispaania ja Itaalia *vs.* komisjon, T-401/16 ja T-443/16, ei avaldata, EU:T:2020:409, punkt 62 ning seal viidatud kohtupraktika).

26 Sellised kriteeriumid ei tulene ka personalieeskirjade artiklist 27, mille esimeses lõigus on keeleoskusele viitamata sätestatud, et „[t]öölevõtmisel lähtutakse eesmärgist saada institutsiooni teenistusse võimalikult võimekad, tulemuslikult töötavad ja sõltumatud ametnikud, kes valitakse liidu liikmesriikide kodanike hulgast võimalikult laialt geograafiliselt alalt“, ning et „ühtki ametikohta ei eraldata konkreetse liikmesriigi kodanikele“. Sama kehtib ka selle artikli teise lõigu kohta, mis näeb üksnes ette, et „[l]iidu kodanike võrdsuse põhimõte võimaldab igal institutsioonil ametnike kodakondsusega seotud suure tasakaalustamatuse korral, mis ei ole põhjendatud objektiivsete kriteeriumitega, võtta vastu asjakohased meetmed“, täpsustades eelkõige, et „[k]õnealused meetmed peavad olema põhjendatud ega tohi seisneda muudes töölevõtukriteeriumites peale teenetel põhinevate kriteeriumite“ (9. septembri 2020. aasta kohtuotsus Hispaania ja Itaalia *vs.* komisjon, T-401/16 ja T-443/16, ei avaldata, EU:T:2020:409, punkt 63).

27 Lõpuks tuleb märkida, et personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõike 1 punktis f on sätestatud, et konkursiteade võib vajaduse korral sisaldada keeli, mida tuleb täidetavate ametikohtade eripära arvestades osata. Siiski ei tulene sellest sättest üldist luba piirata konkursi teise keele valikut piiratud arvu ametlike keeltega nende keelte hulgast, mida on mainitud määruse nr 1 artiklis 1 (vt 9. septembri 2020. aasta kohtuotsus Hispaania ja Itaalia *vs.* komisjon, T-401/16 ja T-443/16, ei avaldata, EU:T:2020:409, punkt 64 ning seal viidatud kohtupraktika).

28 Kõigist neist kaalutlustest tuleneb, et konkursi kandidaatide teise keele valiku piiramine piiratud arvu keeltega, välistades teised ametlikud keeled, kujutab endast diskrimineerimist keeleoskuse põhjal, mis on personalieeskirjade artikli 1d lõikega 1 üldjuhul keelatud (vt selle kohta 26. märtsi 2019. aasta kohtuotsus Hispaania *vs.* parlament, C-377/16, EU:C:2019:249, punkt 66). Nimelt on ilmne, et sellise piiranguga eelistatakse teatud potentsiaalseid kandidaate (kel on määratud keeltest vähemalt ühe rahuldav oskus), kuna nad saavad konkursil osaleda ja neid saab nii võtta tööle liidu ametnike või teenistujatena, samas kui teised, kel seda oskust ei ole, on välja jäetud (vt 9. septembri 2020. aasta kohtuotsus Hispaania ja Itaalia *vs.* komisjon, T-401/16 ja T-443/16, ei avaldata, EU:T:2020:409, punkt 65 ning seal viidatud kohtupraktika).

29 Seega ulatuslikku kaalutlusõigust, mis on liidu institutsioonidel oma teenistusüksuste töö korraldamisel ning EPSO-l, kui ta täidab institutsioonide poolt talle antud volitusi, piirab tingimata personalieeskirjade artikkel 1d, mistõttu erinev kohtlemine keeleoskuse põhjal, mis tuleneb konkursi keeltekasutuse korra piirangust piiratud arvu ametlike keeltega, on lubatud

üksnes siis, kui sellised piirangud on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed teenistuse tegelike vajadustega. Lisaks peavad kõik spetsiifilise keeleoskusega seotud tingimused tuginema selgetele, objektiivsetele ja ootuspärastele kriteeriumidele selleks, et kandidaatidel oleks võimalik mõista nende tingimuste põhjendusi ja liidu kohtutel kontrollida nende tingimuste õiguspärasust (vt 16. veebruari 2023. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Itaalia ja Hispaania, C-635/20 P, EU:C:2023:98, punkt 68 ja seal viidatud kohtupraktika).

30 Veel tuleb meenutada, et Üldkohus otsustas 8. septembri 2021. aasta kohtuotsuse Hispaania *vs.* komisjon (T-554/19, ei avaldata, EU:T:2021:554) punktis 65, et kui konkursiteates ei ole ette nähtud teisiti, on teenistuse huvides see, et isikud, kelle liidu institutsioonid on tööle võtnud sellise valikumenetluse tulemusel nagu nimetatud kohtuotsuse aluseks olnud kohtuasjas kõne all olev valikumenetlus, oleksid kohe töövalmis ja suudaksid seega asuda kiiresti täitma töökohustusi, mida need institutsioonid kavatsevad neile usaldada

31 Samuti otsustas Üldkohus 8. septembri 2021. aasta kohtuotsuse Hispaania *vs.* komisjon (T-554/19, ei avaldata, EU:T:2021:554) punktis 66, et isegi kui eeldada, et uute ülesannete ja uute tööharjumustega kohanemiseks ning uude teenistusüksusesse sisseelamiseks on alati vaja anda aega, on õiguspärane see, kui institutsioon püüab saada oma teenistusse isikud, kes oleksid kohe teenistusse asumisel vähemalt võimelised ühelt poolt suhtlema oma ülemuste ja töökaaslastega ning seega võimalikult kiiresti ja hästi mõistma neile pandud töökohustuste ulatust ja täidetavate tööülesannete sisu ning teiselt poolt suhtlema kolleegide ja kontaktisikutega väljaspool asjaomast teenistusüksust.

32 Üldkohus järeldas selle põhjal, et tuleb pidada õiguspäraseks seda, kui institutsioon püüab saada oma teenistusse isikud, kes on võimelised tulemuslikult kasutama ja võimalikult hästi oskama keelt või keeli töökeskkonnas, millega nad liituvad (8. septembri 2021. aasta kohtuotsus Hispaania *vs.* komisjon, T-554/19, ei avaldata, EU:T:2021:554, punkt 66).

33 Neid kaalutlusi arvestades kontrollis Üldkohus, kas komisjoni esitatud asjaolusid arvestades võis selles kohtuasjas vaidlustatud konkursiteates välja pakutud neljast keelest ühe oskus võimaldada asjaomase konkursi edukalt läbinud isikutel olla pärast töölevõtmist kohe töövalmis (vt selle kohta 8. septembri 2021. aasta kohtuotsus Hispaania *vs.* komisjon, T-554/19, ei avaldata, EU:T:2021:554, punkt 73).

34 Selles konkreetses kontekstis leidis Üldkohus, et konkursi kandidaatide teise keele valiku piiramist piiratud arvu ametlike keeltega ei saa pidada objektiivselt põhjendatuks ja proportsionaalseks, kui nende keelte hulgas on peale keele, mille oskus on soovitav ja isegi vajalik, teised keeled, mis ei anna potentsiaalsetele konkursi edukalt läbinud isikutele mingit erilist eelist võrreldes teise ametliku keelega (vt selle kohta 8. septembri 2021. aasta kohtuotsus Hispaania *vs.* komisjon, T-554/19, ei avaldata, EU:T:2021:554, punkt 122).

35 8. septembri 2021. aasta kohtuotsusest Hispaania *vs.* komisjon (T-554/19, ei avaldata, EU:T:2021:554), mida ei ole edasi kaevatud, nähtub seega, et diskrimineerimine keeleoskuse põhjal võib olla põhjendatud teenistuse huviga saada teenistusse ametnikke, kes oskavad asjaomases teenistusüksuses kasutatavat keelt või kasutatavaid keeli, et olla kohe töövalmis.

36 Tuleb rõhutada, et 16. veebruari 2023. aasta kohtuotsuses komisjon *vs.* Itaalia ja Hispaania (C-635/20 P, EU:C:2023:98) tuletas Euroopa Kohus siiski meelde, et institutsioon, kes on valikumenetluse keeltekasutuse korda piiranud piiratud arvu liidu ametlike keeltega, peab tõendama, et selline piiramine on sobiv, et vastata töölevõetud isikute täidetavate

töökohustustega seotud tegelikele vajadustele, et see on nende vajadustega proportsionaalne ning et see tugineb selgetele, objektiivsetele ja ootuspärastele kriteeriumidele; samas peab Üldkohus igal konkreetsel juhul analüüsima, kas see piiramine on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalne teenistuse tegelike vajadustega (vt 16. veebruari 2023. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Itaalia ja Hispaania, C-635/20 P, EU:C:2023:98, punkt 69 ja seal viidatud kohtupraktika).

37 Seega nõudis Euroopa Kohus seose olemasolu keelelise piirangu ja töölevõetud isikute täidetavate tööülesannete vahel juba 26. märtsi 2019. aasta kohtuotsuses Hispaania *vs.* parlament (C-377/16, EU:C:2019:249, punkt 69) ja 26. märtsi 2019. aasta kohtuotsuses komisjon *vs.* Itaalia (C-621/16 P, EU:C:2019:251). Viimati nimetatud kohtuotsuses, milles käsitleti andmekaitse valdkonna administraatorite (AD 5) reservnimekirja koostamiseks korraldatud avaliku konkursi teate õiguspärasust, leidis Euroopa Kohus, et selleks, et Üldkohtul oleks võimalik kontrollida, kas konkursse reguleerivad normid on personalieeskirjade artikliga 1d kooskõlas, tuleb tal analüüsida konkreetselt neid norme ja kõnealuse üksikjuhtumi eriomaseid asjaolusid. Euroopa Kohtu hinnangul on nimelt ainult sellise analüüsi abil võimalik kindlaks teha keeleoskus, mida institutsioonid saavad teenistuse huvides konkreetsete tööülesannete puhul objektiivselt nõuda, ning seega see, kas keelte valiku piiramine, mida võidakse kasutada nendel konkurssidel osalemisel, on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalne teenistuse tegelike vajadustega (26. märtsi 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Itaalia, C-621/16 P, EU:C:2019:251, punkt 94).

38 Sellega seoses tuleb märkida, et vaidlusalune keeleline piirang, mis piirab vaidlustatud konkursiteatega hõlmatud konkursi 2. keele valikut üksnes inglise keelega, välistades teised liidu ametlikud keeled, kujutab endast – nagu komisjon ka ise tunnistab – diskrimineerimist keeleoskuse põhjal, mis on üldjuhul keelatud.

39 Seega tuleb eespool punktides 29–37 viidatud kohtupraktika kohaselt kontrollida, kas selline keeleline piirang on teenistuse tegelike vajadustega objektiivselt põhjendatud ja nende vajadustega proportsionaalne.

### *Vaidlusaluse keelelise piirangu vastavus teenistuse tegelikele vajadustele*

40 Prantsuse Vabariik väidab, et vaidlusalune keeleline piirang kujutab endast diskrimineerimist keeleoskuse põhjal, mis on põhiõiguste harta artikleid 21 ja 22 arvestades personalieeskirjade artikli 1d lõikega 1 üldjuhul keelatud.

41 Prantsuse Vabariik märgib, et EPSO põhjendab vaidlusalust keelelist piirangut väitega, et kuna kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi töötajad kasutavad inglise keelt nii kõigi nende tavapäraste tööülesannete puhul, mida konkursi edukalt läbinud isikud peavad täitma hakkama, kui ka sise-, teenistusüksuste vahelises ja välissuhtluses, on hea inglise keele oskus oluline seetõttu, et kandidaadid oleksid kohe pärast kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraati töölevõtmist töövalmis. Prantsuse Vabariik leiab, et need väited on üldised ja abstraktsed ning neid ei toeta ükski konkreetne kvantitatiivne või kvalitatiivne asjaolu ei vaidlustatud konkursiteates ega komisjoni kostja vastuses.

42 Prantsuse Vabariik väidab, et vastupidi sellele, mida väidab EPSO vaidlustatud konkursiteates, toimub suur osa suhtlusest kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadis prantsuse keeles. Prantsuse keele eriline tähtsus kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadis on seletatav muu hulgas kogemusega, mille osa teenistujaid on saanud Pariisi kõrgemas sõjakoolis (Prantsusmaa). Peale selle toimuvad koosolekud regulaarselt prantsuse keeles, paljud lähetuste aruanded

koostatakse selles keeles ning osa kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi uudiseid avaldatakse samuti prantsuse keeles. Prantsuse Vabariik juhib veel tähelepanu asjaolule, et komisjoni siseturu volinik Thierry Breton ja tema kaitsenõunik kõnelevad prantsuse keelt.

43 Prantsuse Vabariik ei pea asjakohaseks dokumente, mis komisjon on esitanud kostja vastuse lisades B1–B5, et tõendada inglise keele esmatähtsust kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadis. Ta märgib, et nagu kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi personaliosakonna kontaktisik kostja vastuse lisas B2 möönab, ei anna need dokumendid keelealast teavet vaidlustatud konkursiteate punktis 4.2.1 nimetatud kõnede, õigusaktide ja erikoolituste kohta. Need dokumendid ei anna lisaks ametlikele dokumentidele ja ülevaadetele mingit keelealast teavet ka vaidlustatud konkursiteate punktis 4.2.1 nimetatud sisesuhtluse, koosolekute, väliste sidusrühmadega suhtluse, talitustevaheliste konsultatsioonide, institutsioonidevahelise suhtluse ja auditimenetluste kohta. Prantsuse Vabariik ei ole nõus sellega, et komisjon eristab ametlikku ja mitteametlikku suhtlust, mis viib selleni, et viimane jääb kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadis kasutatavate keelte esitusest välja. Ta väidab seega, et oluline on see, kas mingi keele kasutamisel on tööalane eesmärk, mis on seotud kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadis täidetavate tööülesannetega, ning seda sõltumata formaalsuse tasemest.

44 Seoses lisaga B3 märgib Prantsuse Vabariik, et 36 057 loetletud dokumendist 15 709 dokumenti ehk üle 40% ei sisalda keelealast teavet, mistõttu on võimatu teada, millistes keeltes on need dokumendid koostatud. Ta rõhutab, et komisjoni väidet, et inglise keeles koostatud dokumente on sama palju kui dokumente, kus keelt ei ole märgitud, ei ole võimalik kontrollida.

45 Seoses lisaga B5 märgib Prantsuse Vabariik, et 29st vaba ametikoha teatest näitavad 23 teadet ehk suurem osa, et prantsuse keelt oskust nõutakse vähemalt rahuldaval tasemel (B2). Ta märgib samuti, et neli ülejäänud näidisvormi nõuavad prantsuse keele oskust tasemel B1, mis tähendab, et 29 vormist näitavad 27 vormi, et nõutakse prantsuse keele oskust teataval tasemel. Seega, kuna kõnealune inglise keele piirang ei taga, et konkursi edukalt läbinud isikud oskavad prantsuse keelt nõutaval tasemel, ei taga see kuidagi, et asjaomastele ametikohtadele võetakse tööle konkursi edukalt läbinud isikud, kes on „kohe töövalmis“.

46 Lisaks rõhutab Prantsuse Vabariik, et nii EPSO vaidlustatud konkursiteates kui ka komisjon kostja vastuses on jätnud vastupidi kohtupraktikas nõutule tõendamata, et esineb konkreetne seos ainult inglise keele kasutamise ning vaidlustatud konkursiteate I lisas kirjeldatud kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadis täidetavate konkreetsete ülesannete vahel.

47 Nii väidab Prantsuse Vabariik, et vaidlustatud konkursiteate I lisast nähtub, et konkursi edukalt läbinud isikutel, kes võetakse administraatorina tööle, võib olla vaja täita ülesandeid, mis ei ole konkreetselt seotud kaitsetööstuse ja kosmose valdkonnaga, vaid on kõigi liidu poliitikavaldkondade jälgimisel ühised. Prantsuse Vabariik rõhutab, et selliste ülesannete täitmiseks vajalike oskuste valdkonnaülene laad põhjendab konkursi edukalt läbinud kandidaatide liikuvust peadirektoraatide vahel nende karjääri jooksul.

48 Prantsuse Vabariik märgib, et EPSO on avaldanud konkursiteateid, mis näevad ette palju vähem piirava keeltekasutuse korra kui see, mis on ette nähtud vaidlustatud konkursiteates, samas kui tööülesanded, mida need konkursid edukalt läbinud isikud peaksid eeldatavalt täitma hakkama, ei erine oluliselt vaidlustatud konkursiteate I lisas kirjeldatud ülesannetest. Prantsuse Vabariik nendib, et lisaks näib, et kandidaati, kes on läbinud ühe neist konkurssidest ja kantud reservnimekirja, saaks üldjuhul kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraati tööle võtta ja vastupidi, mistõttu ei näi, et kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi töötajate väidetav „eripära“ võiks

vaidlusalust piirangut õigustada. Prantsuse Vabariik täheldab veel, et Üldkohus ei ole sellist või analoogset keeltekasutuse korda sätestavat konkursiteadet kunagi tühistanud, ning märgib, et kohtujurist Sharpston rõhutas oma ettepanekus kohtuasjas Hispaania *vs.* parlament (C-377/16, EU:C:2018:610) eeliseid, mida niisugune keeltekasutuse kord annab.

49 Lisaks rõhutab Prantsuse Vabariik, et osa vaidlustatud konkursiteate I lisas kirjeldatud tööülesandeid saavad kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi administraatorid täita operatiivselt prantsuse keeles, sest suuremalt jaolt kõnelevad nende kontaktisikud prantsuse keelt.

50 Komisjon ei nõustu Prantsuse Vabariigi argumentidega. Ta väidab, et vaidlusalune keeleline piirang on kooskõlas Üldkohtu hiljutisest kohtupraktikast tulenevate nõuetega, näiteks nendega, mis on esitatud 8. septembri 2021. aasta kohtuotsuses Hispaania *vs.* komisjon (T-554/19, ei avaldata, EU:T:2021:554). Sellest kohtuotsusest nähtub, et kui konkursiteade näeb ette 2. keele valiku piiramise, ei saa valik puudutada keelt, mille puhul piirang ei ole põhjendatud. Nimetatud kohtuotsusest nähtub samuti, et sellise piirangu põhjendamiseks tuleb esitada dokumendid, mis võimaldavad „kindlaks teha, millist keelt või milliseid keeli asjaomased talitused oma igapäevatöös tegelikult kasutavad, või koguni seda, milline keel või millised keeled on vaidlustatud teates nimetatud tööülesannete täitmiseks hädavajalikud“. Eespool viidatud kohtuotsusest nähtub veel, et Üldkohus võib institutsiooni esitatud dokumentide põhjal kontrollida, kas ühe keele kasutamine on „selgelt ülekaalus“, mistõttu võiks selle keele lisamist põhjendatuks pidada, või kas ühe keele kasutamise protsent on „oluliselt väiksem“, mis viiks vastupidise järelduseni.

51 Komisjon väidab, et vaidlustatud konkursiteate punktis 4.2.1 esitatud konkreetsest teabest, mida toetavad Üldkohtule tema poolt esitatud tõendid, ilmneb, et inglise keele oskus on vajalik selleks, et olla kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadis kohe töövalmis, mis ühegi teise liidu ametliku keele oskuse puhul ei oleks võimalik.

52 Selle väite kinnituseks on komisjon esitanud tabeli, milles on loetletud nende dokumentide keeled, mille kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat oli koostanud või mis talle olid saadetud ühe aasta jooksul enne vaidlustatud konkursiteate avaldamist (lisa B3). Sellest tabelist nähtub, et 36 057 dokumendist on 19 949 dokumenti koostatud inglise keeles, 399 dokumenti teistes keeltes või mitmes keeles ning 15 709 dokumendi kohta ei ole arvutisüsteemis, kus nad on registreeritud, keelt märgitud. Teistest keeltest peale inglise keele on teine kõige enam kasutatav keel prantsuse keel (186 dokumenti), selle järel saksa keel (70 dokumenti), mitmekeelsed dokumendid (57 dokumenti) ja hispaania keel (37 dokumenti). Komisjoni sõnul nähtub nende dokumentide analüüsist, mille puhul on keel märgitud ja mis on ainsana käesolevas asjas asjakohased, et inglis-keelsed dokumendid moodustavad 98% dokumentidest, samas kui prantsuskeelsed dokumendid moodustavad 0,9%.

53 Komisjon on esitanud ka statistilised andmed samal perioodil kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi koostatud ülevaadete keele kohta (lisa B4), millest ilmneb, et 431 ülevaatest, mille kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat ise koostas või mille tegemises ta osales, olid 362 ehk 84% koostatud inglise keeles ja 69 ehk 16% koostatud prantsuse keeles.

54 Lisaks on komisjon esitanud teated vabade „administraatori tasandi mittejuhtivate ametikohtade“ täitmiseks, mille kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat avaldas samal perioodil (lisa B5) nagu kõik kõnealused konkursiteated, milles on keeleoskusena märgitud erialase inglise keele oskus. Prantsuse keelt mainitakse vaid mõnes üksikus vaba ametikoha teates ja kohati üksnes „kasuks

tuleva oskusena“. Lisaks sisaldavad vaba ametikoha teated viidet prantsuse keelele üksnes seoses sellega, et vaba ametikoha teate näidisvormid on ajakohastamata, ning osakonnad, kelle kohta need teated avaldati, töötavad ainult inglise keeles.

55 Komisjon lisab, et vaidlusalune keeleline piirang on vajalik vältimaks seda, et reservnimekiri on osaliselt kasutuskõlbmatu, mis ei vastaks teenistuse huvidele. Komisjon täpsustab nimelt, et kui isik saab konkursi edukalt läbida, ilma et ta oskaks inglise keelt B2-tasemel, ei saaks teda kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadis tööle võtta, kuna hiljutised teated vabade AD ametikohtade täitmiseks kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadis nõuavad inglise keele oskust piisaval tasemel. Komisjoni arvates ei ole vastupidi Prantsuse Vabariigi väidetele mõistlik lubada osaleda kandidaatidel, kes ei ole oma ebapiisava keeleoskuse tõttu suutelised täidetavaid ülesandeid täitma.

56 Komisjon vastab ka mitmele Prantsuse Vabariigi argumendile, mis puudutab väidet, et kõnealune keeleline piirang on põhjendamatu.

57 Esiteks ei vaidle ta vastu sellele, et vaidlusalune piirang jätab välja kandidaadid, kes ei räägi inglise keelt B2-tasemel, kuid märgib, et harva esineb kandidaate, kes soovivad teha rahvusvahelist karjääri, oskamata sealjuures inglise keelt B2-tasemel, ning märgib lisaks, et ka keeltekasutuse kord, mis hõlmab 24 keelt, välistab kandidaadid, kes ei oska kahte liidu ametlikku keelt vastavalt C1-tasemel või B2-tasemel.

58 Teiseks, mis puudutab Prantsuse Vabariigi argumenti, et kõik institutsioonid võivad kasutada reservnimekirja, siis märgib komisjon, et kuigi see võimalus on tõesti olemas, on see teisejärguline, ei vasta vaidlustatud konkursiteate eesmärgile ega saa olla aluseks konkursi keeltekasutuse korrale, mis peab olema teenistuse vajadusi arvestades põhjendatud. Ta rõhutab lisaks, et erialase inglise keele oskus on vajalik enamikul ametikohtadel liidu institutsioonides.

59 Kolmandaks, mis puudutab Prantsuse Vabariigi argumenti, et kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadis kasutatakse laialdaselt prantsuse keelt ning et teatud tähtsatel ametikohtadel – sh peadirektori ametikoht – töötavad prantsuse keelt kõnelevad isikud, siis täpsustab komisjon, et võime töötada prantsuse keeles ei tähenda, et töökeel oleks prantsuse keel. Nii nähtub lisast B4, et osa ülevaate adressaatidest, kes on prantsuskeelse perekonnanimega, soovivad saada neid ülevaateid inglise keeles. Asjaolu, et Soome kodakondsusega kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi peadirektor valdab prantsuse keelt ja on võimeline seda vajaduse korral aeg-ajalt kasutama, ei kummuta fakti, et ta töötab inglise keeles.

60 Neljandaks, mis puudutab seda, et kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi töötajate kontaktisikute hulgas on palju prantsuse keelt kõnelevaid isikuid, siis rõhutab komisjon, et seetõttu võib tõesti aeg-ajalt esineda mitteametlikku suhtlust kahe prantsuse keele kõneleja vahel. See ei mõjuta siiski ametlikku suhtlust kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi ning tema suhtluspartnerite vahel. Komisjon leiab, et küsimus ei ole selles, kas teatav keel, näiteks prantsuse keel, võib olla kasulik, vaid selles, kas seda keelt kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi töös tegelikult kasutatakse. Lisaks on kohtupraktikas selgelt tagasi lükatud katsed põhjendada ühe keele lisamist konkursi 2. keele valiku hulka sellega, et suhtluspartneid seda keelt oskavad, kuna leitakse, et komisjoni töötajate esitatud andmed selle kohta, milliseid keeli osatakse, ei ole asjakohased.

61 Viiendaks, mis puudutab Prantsuse Vabariigi argumenti, et kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi töötajate ülesanded ei ole vaidlusaluse piirangu põhjendamiseks piisavalt spetsiifilised, siis rõhutab komisjon, et kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat on hiljuti loodud väike teenistusüksus, kellel on asutamisest peale olnud ainult üks peadirektor ja kes on seega algusest peale töötanud järjepidevalt ühes keeles. Lisaks leiab komisjon, et kui varem võis olla konkursiteadetes ette nähtud rohkem keeli, ei tähenda see tingimata, et asjaomased teenistusüksused oleksid olnud selle poolest kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadist erinevad. Seda kinnitavad kohtuotsused, milles Euroopa Kohus ja Üldkohus on leidnud, et komisjon ei ole tõendanud, et teistes teenistusüksustes töötavad tema ametnikud muus keeles kui inglise keeles.

62 Kuuendaks väidab komisjon, et konkursiteated, millele Prantsuse Vabariik viitab, ei ole käesoleval juhul asjakohased. Ta rõhutab, et konkursi EPSO/AD/373/19 teade puudutas üldist konkurssi, mis oli mõeldud kõigile liidu institutsioonidele ja mis lisaks sellele avaldati enne kõige hiljutisemaid kohtuotsuseid, millega tühistati konkursiteated või konkursikomisjoni otsused, mille aluseks olid konkursiteated, mis hõlmasid muid keeli kui inglise keel. Mis puudutab konkursi EPSO/AD/397/32 teadet, siis see oli pilootkonkurss ja kujutas endast selles etapis üksikjuhtu. Lisaks rõhutab komisjon, et nende konkursside keeltekasutuse korda ei saa kasutada võrdlusalusena vaidlusaluse piirangu proportsionaalsuse hindamisel esiteks seetõttu, et 24 keelt hõlmav keeltekasutuse kord ei sisalda mingeid piiranguid, ja teiseks seetõttu, et Prantsuse Vabariik ei ole tõendanud, kuidas viit keelt hõlmav keeltekasutuse kord oleks käesoleval juhul põhjendatud.

63 Seitsmendaks väidab komisjon, et Prantsuse Vabariigi argument, mille kohaselt saaks kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraati tööle võtta kandidaadi, kes on edukalt läbinud rohkemal arvu keeli hõlmava konkursi, on spekulatiivne, kuna kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi eesmärk on tööle võtta spetsialiste ning ta kontrollib töölevõtmisel igal juhul inglise keele taset. Lisaks ei ole ta vähimalgi määral kohustatud põhjendama keeltekasutuse korra erinevust kahe konkursi vahel, seda enam et neil on erinevad eesmärgid. Komisjon lisab, et kui keeltekasutuse kordasid, millele Prantsuse Vabariik viitab, ei ole tühistatud, ei ole neid ka vaidlustatud, ning et Prantsuse Vabariik ei ole tõendanud, et need korrad oleksid senise kohtupraktikaga kooskõlas. Sellega seoses väidab komisjon, et kui kohtupraktikas üldjuhul ei nõuta temalt konkursi teise keele valiku piiramist inglise keelega, siis juhul, kui töö toimub peamiselt inglise keeles, ei saa ta siiski konkursi 2. keele valiku hulka lisada muid keeli peale inglise keele ning tal on hoopis õigus piirata 2. keele valikut inglise keelega.

64 Kaheksandaks märgib komisjon, et 24 liidu ametlikku keelt hõlmav keeltekasutuse kord jätab siiski osa kandidaate nende keeleoskuse taseme tõttu kõrvale tulenevalt personalieeskirjade artikli 28 punktist f, mis peab teise keele oskuse nõuet kehtestades vältimatult silmas ühe või mitme „vahenduskeele“ tekkimist institutsioonide teenistusüksustes.

65 Vastavalt eespool punktides 36 ja 37 meenutatud Euroopa Kohtu praktikale peab sellise keelelise piirangu nagu vaidlusalune keeleline piirang põhjendus olema seotud töölevõetud isikute täidetavate tööülesannetega. Teisisõnu peab komisjon käesoleval juhul tõendama, et vaidlustatud konkursiteates kirjeldatud tööülesanded iseenesest nõuavad inglise keele oskust B2-tasemel.

66 Tuleb tõdeda, et komisjon ei ole käesoleval juhul seostanud töölevõetud isikute vajadust osata inglise keelt B2-tasemel, et olla kohe töövalmis, konkreetsete tööülesannetega, mida need isikud peavad hakkama täitma, vaid on seostanud selle üksnes asjaoluga, et neil isikutel tuleb neid ülesandeid täita teenistusüksustes, kus praegused töötajad kasutavad nende ülesannete täitmiseks peamiselt inglise keelt.

67 Niisugused argumendid, millega väidetakse vaid seda, et tööülesandeid tuleb täita inglise keeles seepärast, et neid juba täidetakse selles keeles, ei tõenda seega üldjuhul, et vaidlusalune keeleline piirang on sobiv, et vastata töölevõetud isikute täidetavate töökohustustega seotud tegelikele vajadustele, nagu on nõutud eespool punktis 36 meenutatud Euroopa Kohtu praktikas.

68 Lisaks tuleb märkida, et komisjoni argumendid, millega põhjendatakse vaidlusalust keelelist piirangut väidetava „väljakujunenud asjaoluga“ kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadis, ei vasta viimase olukorrale. Nimelt tuleb panna tähele, et kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat loodi alles kaks ja pool aastat enne vaidlustatud konkursiteate avaldamist ning peadirektoraadi töökohad olid alles moodustamisel, mida kõnealuse teate avaldamine ka näitab.

69 Igal juhul tuleb rõhutada, et komisjoni argumendid ei ole nende kinnituseks Üldkohtule esitatud dokumentidega piisavalt tõendatud.

70 Esiteks nähtub kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi „personaliosakonna kontaktisiku“ kirjalikust kinnitusest (lisa B2), et peadirektoraadi koostatud ja talle saadetud dokumentide statistika keelte kohta (lisa B3) hõlmab kõiki vaidlustatud konkursiteate punkti 4.2.1 neljandas lõigus nimetatud üksikasju, välja arvatud „kõnesid, õigusakte ja erikoolituskursuseid“, mida konkursiteates siiski mainitakse kui tööd, mida kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi töötajad teevad inglise keeles.

71 Teiseks tuleb rõhutada, et lisas B3 esitatud komisjoni tabel ei võimalda kindlaks teha kõnealuste dokumentide laadi, vaid üksnes nende säilitamiseks ja edastamiseks kasutatud elektroonilist rakendust, mistõttu ei ole võimalik kontrollida, kas need dokumendid on ka tegelikult seotud töölevõetud isikute täidetavate ülesannetega. Kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi „personaliosakonna kontaktisiku“ kirjalik kinnitus (lisa B2) selle kohta, et komisjoni esitatud tabel puudutab kõiki vaidlustatud konkursiteate punktis 4.2.1 nimetatud üksikasju, välja arvatud kõned, õigusaktid ja erikoolituskursused, ei saa üksinda korvata kõnealuse tabeli ebatäpsust, arvestades sellist tõendite hindamise laadi, mida Üldkohus peab tegema vastavalt eespool punktis 36 viidatud kohtupraktikale.

72 Lisaks nähtub kõnealusest tabelist, et 36 057 dokumendist olid 19 949 dokumenti koostatud inglise keeles, samas kui ainult 399 dokumenti olid koostatud mõnes muus liidu ametlikus keeles, nende hulgas 186 dokumenti prantsuse keeles, 70 saksa keeles, 37 hispaania keeles, 5 itaalia keeles, 4 hollandi keeles ja 1 kreeka keeles. Kuigi selline statistika näitab tõepoolest inglise keele ulatuslikku kasutamist, ei saa seda pidada täiesti veenvaks, kuna 15 709 dokumendi puhul ei ole ühtegi keelt registreeritud. Sellega seoses tuleb täpsustada, et vastupidi komisjoni väidetele ei saa Üldkohus lihtsalt eeldada, et inglise keeles koostatud dokumentide ja teistes liidu ametlikes keeltes koostatud dokumentide suhtarv on registreeritud keelega dokumentide puhul sama mis registreerimata keelega dokumentide puhul, kuna eespool punktis 65 meenutatud kohtupraktika kohaselt lasub tõendamiskoormis komisjonil.

73 Kolmandaks nähtub lisas B4 esitatud komisjoni andmetest, et 431 ülevaatest, mille oli täielikult või osaliselt ette valmistanud kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat, olid 362 ülevaadet ehk 84% inglise keeles ja 69 ülevaadet ehk 16% prantsuse keeles (lisa B4). Samas tuleb märkida, et samadest andmetest nähtub, et 362 inglise keeles ette valmistatud ülevaate hulgas oli 316 adresseeritud isikule, kelle emakeel on prantsuse keel, või isikule, kelle puhul on teada, et ta räägib prantsuse keelt. Kuna komisjon ei ole tõendanud, et inglise keele kasutamine ülevaadete tegemisel oli tingitud nende adressaatide tahtest või erilistest asjaoludest, ei saa asuda seisukohale, et need andmed näitavad inglise keele oskuse vajadust institutsioonisiseses suhtluses. Parimal juhul näitavad need andmed vaid seda, et kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat kasutab valdavalt seda keelt institutsioonisiseses suhtluses omal valikul, mitte selleks, et vastata teenistuse tegelikele vajadustele. Seda järeldust kinnitab ka komisjoni argument, et kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi peadirektor räägib tegelikult prantsuse keelt, kuid töötab ainult inglise keeles.

74 Neljandaks tuleb komisjoni esitatud konkursiteadete kohta kõigepealt märkida, et sellised dokumendid iseenesest ei tõenda, et komisjoni teenistusüksustes kasutatakse tegelikult ühte keelt. Nad võivad siiski anda teavet institutsiooni määratletud teenistuse vajaduste kohta. Käesoleval juhul tuleb sarnaselt Prantsuse Vabariigiga tõdeda, et 29 vaba ametikoha teatest mainitakse 27 teates lisaks erialase inglise keele oskusele vajadust osata eri tasemel prantsuse keelt. Näiteks mainitakse 23. juuni 2021. aasta teates prantsuse keele C2-tasemel oskuse nõuet (lisa B5, lk 40). 7. juuli 2021. aasta teates mainitakse, et prantsuse keel, nagu ka inglise keel, on vaba ametikoha teates käsitletava osakonna töökeeled (lisa B5, lk 43). 1. novembri 2021. aasta teates mainitakse lisaks inglise keele oskusele C1-tasemel prantsuse keele oskuse nõuet C1-või B2-tasemel (lisa B5, lk 47). 26. oktoobri 2021. aasta teates mainitakse hea inglise keele ja ideaaljuhul hea prantsuse keele oskuse nõuet (lisa B5, lk 70). 29. novembri 2021. aasta teates täpsustatakse, et töökeeled on inglise ja prantsuse keel (lisa B5, lk 57). Sama täpsustus tehakse 14. oktoobri 2021. aasta teates (lisa B5, lk 64) ja 7. veebruari 2022. aasta teates (lisa B5, lk 121). Vaba ametikoha teadetes, mis avaldati 2022. aastal, nõutakse head inglise keele ja soovitatavalt head prantsuse keele oskust (lisa B5, lk 128, 177, 205 ja 232), väga head inglise ja prantsuse keele oskust (lisa B5, lk 212) või siis lisaks C1-tasemel inglise keele oskusele prantsuse keele oskust B2-tasemel (lisa B5, lk 131, 138, 159, 166, 194, 208, 222 ja 229) või ka C1-tasemel (lisa B5, lk 124, 180 ja 215) või koguni inglise ja prantsuse keele oskust C2-tasemel (lisa B5, lk 117 ja 188). Kuigi neid dokumente lugedes leiab kinnitust, et kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat on algusest peale pidanud inglise keele oskust vajalikuks erinevate tööülesannete täitmiseks peadirektoraadis, kinnitavad need ka seda, et kuni vaidlustatud konkursiteate avaldamiseni ei olnud see ainus keel, mida peeti nende tööülesannete täitmiseks kasulikuks või isegi vajalikuks, mistõttu peadirektoraat täpsustas mõnes teates, et inglise ja prantsuse keel on töökeeled.

75 Komisjoni argument, mille kohaselt prantsuse keele mainimine kõnealuste vaba ametikoha teadete keelenõuetes on tingitud probleemist, mis on seotud nende teadete näidisvormide ajakohastamisega, ei ole veenev, arvestades nende teadete mitmekesisust ja eri teadetes nõutud prantsuse keele oskuse tasemete vahelisi erinevusi. Lisaks on see argument põhjendamata, kuna komisjon ei ole väitnud ega tõendanud, et neid teateid oleks tühistatud või mingil viisil parandatud.

76 Tuleb rõhutada, et komisjon ei ole esitanud ühtegi muud tõendit, mis puudutaks inglise keele kasutamist „analüütilises töös, sisesuhtluses ja koosolekutel, suhtluses väliste sidusrühmadega, aruannete, ülevaadete, kõnede ja õigusaktide koostamisel ning muude I lisas nimetatud ametiülesannete täitmisel ja erikoolituskursustel osalemisel“. Sama tuleb öelda ka „talitustevaheliste konsultatsioonide, institutsioonidevahelise suhtluse ja auditimenetluste“ kohta.

77 Eespool punktides 65–75 esitatud kaalutlustest tuleneb, et komisjon ei ole tõendanud, et vaidlusalune keeleline piirang oli põhjendatud eespool punktis 36 viidatud kohtupraktika tähenduses.

### *Vaidlusaluse keelelise piirangu proportsionaalsus*

78 Prantsuse Vabariigi sõnul ei ole ei EPSO – vaidlustatud konkursiteates – ega komisjon tõendanud, kuidas on vaidlusalune piirang proportsionaalne eesmärgiga, et konkursi edukalt läbinud isikud oleksid kohe töövalmis.

79 Sellega seoses väidavad Prantsuse Vabariik, Belgia Kuningriik, Kreeka Vabariik ja Itaalia Vabariik, et kuigi eesmärk võtta tööle kohe töövalmis ametnikke võib vastata teenistuse tegelikele vajadustele, kehtib sama ka eesmärgi kohta kaitsta liidu keelelist mitmekesisust ja võtta tööle erinevaid keeli oskavaid töötajaid, arvestades ülesannete mitmekesisust ja kontaktide paljusust, mida liidu tegevus endas kätkeb. Teenistuse tegelike vajaduste hulka kuulub ka vajadus, et liidu ametnikud saaksid selle liikmesriigi keelt piisavalt osates, kus asub nende töökohaks olev institutsioon, organ või asutus, asjaomase riigi territooriumil lõimuda.

80 Lisaks tuleb Prantsuse Vabariigi sõnul täpsustada eesmärki võtta tööle konkursi edukalt läbinud isikuid, kes on töövalmis, kolmel põhjusel. Esiteks hoitakse kuus kuud pärast konkursi tulemuste avaldamist 50% spetsialistist administraatorite konkursi edukalt läbinud isikutest reservnimekirjades ning 12 kuud pärast konkursi tulemuste avaldamist on see protsent 35. Teiseks on konkursi edukalt läbinud isikutel võimalus läbida keelekoolitus enne ja pärast nende töölevõtmist. Kolmandaks võivad konkursi edukalt läbinud isikud jääda mitmeks aastaks liidu avalikku teenistusse ja töötada mitmel ametikohal, mille puhul võivad keelenõuded erineda. Seega ei tohiks töölevõtmisel võtta arvesse nende esimese töökohaga seotud keelenõudeid ega piirata neid algusest peale ühekeelsust toetava praktikaga.

81 EPSO oleks seega pidanud tagama nende erinevate eesmärkide kaalumise nii, et eelistatud oleks keeltekasutuse kord, mis piirab võimalikult vähe erisuguse keelteoskusega isikute töölevõtmist, mida ta aga käesoleval juhul ei teinud.

82 Prantsuse Vabariik lükkab lisaks tagasi komisjoni argumendi, mille kohaselt ei ole konkursi edukalt läbinud isikutel, kes ei oska inglise keelt B2-tasemel, mingit töö saamise võimalust, mis muudab reservnimekirja osaliselt kasutuskõlbmatuks. Ühelt poolt ei võeta vähemalt 10% spetsialistist administraatorite konkursi edukalt läbinud isikutest, kes on kantud reservnimekirja, lõppkokkuvõttes kunagi tööle kas omal valikul või sellepärast, et nad ei ole läbinud töövestlust ettenähtud tähtaja jooksul või leidnud sobivat tööpakkumist. Neil asjaoludel pole seda enam põhjendatud kohaldada nii piiravat keeltekasutuse korda kui vaidlustatud konkursiteates alates töölevõtmise esimesest etapist. Teiselt poolt on alust arvata, et enamik kandidaate oskab inglise keelt B2-tasemel, nagu komisjon möönab, mis vähendaks reservnimekirja kasutuskõlbmatuks muutumise ohtu. Lisaks vastutab konkursi edukalt läbinud isik, kes on võtnud riski läbida konkurss ilma inglise keelt oskamata, ise sellega kaasnevate tagajärgede eest.

83 Komisjon väidab, et vaidlusalune keeleline piirang on proportsionaalne teenistuse vajadustega. Komisjon leiab, et see piirang vastab taotletavale eesmärgile ja muid vähem piiravaid võimalusi ei olnud, sest muude liidu ametlike keelte kui inglise keele lisamine ei oleks olnud Üldkohtu praktikaga kooskõlas. Prantsuse Vabariik ei ole pealegi selgitanud, millise teistsuguse keeltekasutuse korra, mis vastab teenistuse vajadustele, oleks võinud vaidlustatud konkursiteates ette näha. Komisjon lisab, et inglise keel on Euroopas kõige enam kasutatav võõrkeel ja on mõistlik

eeldada, et igaüks, et kes soovib teha rahvusvahelist karjääri, omandab enne konkurssi inglise keele B2-tasemel. Lisaks leidis Avaliku Teenistuse Kohus 29. juuni 2011. aasta kohtuotsuses Angioi *vs.* komisjon (F-7/07, EU:F:2011:97), et osalemiskutse, milles nõuti ainult ühte keelt, mitte konkreetset keelte kombinatsiooni, järgis proportsionaalsuse põhimõtet.

84 Vastuseks Prantsuse Vabariigi argumendile, et esiteks tuleks täpsustada eesmärki võtta tööle konkursi edukalt läbinud isikuid, kes on kohe töövalmis, sest kõiki konkursi edukalt läbinud isikuid kohe tööle ei võeta, ja teiseks on neil konkursi edukalt läbinud isikutel võimalus läbida keelekoolitus, rõhutab komisjon, et kui võtta arvesse kandidaatide võimalust arendada edasi oma oskusi pärast konkurssi, tähendaks see huvi eitamist korraldada konkurss, mille eesmärk on valida välja parimad kandidaadid.

85 Komisjon ei ole nõus ka Prantsuse Vabariigi argumendiga, mille kohaselt võtab vaidlustatud konkursiteates ette nähtud keeltekasutuse kord arvesse üksnes keelenõudeid, mis on seotud esimeste tööülesannetega, mida konkursi edukalt läbinud isikud peavad täitma hakkama, ning piirab neid ühekeelsust toetava praktikaga. Komisjon leiab, et vaidlustatud konkursiteates ette nähtud keeltekasutuse kord ei takista tööle võtta konkursi edukalt läbinud isikuid, kes räägivad lisaks inglise keelele ka teisi keeli, ega takista seda, et pärast töölevõtmist kasutavad need isikud neid teisi keeli mitteametlikus suhtluses.

86 Mis puudutab Prantsuse Vabariigi argumenti, et oleks olnud mõistlikum järk-järgult vähendada nende keelte arvu, mida 2. keele valik puudutab, selle asemel et liikuda 24 keelelt ühele keelele, siis väidab komisjon, et selline vähenemine ei vasta praegu kehtivale õigusele, kuna kohtupraktikas nõutakse kõigi keeleliste piirangute põhjendamist ja taunitakse mis tahes muu keele lisamist, mille puhul ei ole võimalik tõendada, et see on ülesannete täitmiseks vajalik.

87 Prantsuse Vabariigi argumendi kohta, et komisjon ei kaalunud erinevaid huve, tuletab komisjon meelde, et konkurss on mõeldud ennekõike selleks, et valida välja kandidaadid töölevõtmiseks.

88 Eespool punktis 36 meenutatud kohtupraktika kohaselt peab institutsioon, kes on piiranud valikumenetluse keeltekasutuse korda piiratud arvu liidu ametlike keeltega, tõendama, et selline piirang on sobiv, et vastata tegelikele vajadustele, mis on seotud töölevõetud isikute täidetavate töökohustustega, ning et see on nende vajadustega proportsionaalne.

89 Kohtupraktikast nähtub samuti, et institutsioonid peavad omavahel kaaluma konkursside keelte arvu piiramist põhjendavat õiguspärast eesmärki ja tööle võetud ametnike võimalusi õppida institutsioonides teenistuse huvides vajalikke keeli (27. novembri 2012. aasta kohtuotsus Itaalia *vs.* komisjon, C-566/10 P, EU:C:2012:752, punkt 97).

90 Käesoleval juhul ei väida komisjon, et ta oleks sellist kaalumist läbi viinud, vaid piirdub esiteks väitega, et puuduvad muud lahendused, mis oleksid vaidlustatud konkursiteates ette nähtud keeltekasutuse korraga võrreldes vähem piiravad, kuivõrd muu keele kui inglise keele lisamine ei oleks inglise keele ülekaalu asjaomastes peadirektoraatides arvestades olnud kooskõlas Üldkohtu praktikaga, ning teiseks viitega 29. juuni 2011. aasta kohtuotsuse Angioi *vs.* komisjon (F-7/07, EU:F:2011:97) punktidele 98 ja 99.

91 Esiteks, nagu on märgitud eespool punktis 77, ei saa komisjon siiski väita, et konkursi 2. keele piiramine üksnes inglise keelega on kooskõlas kohtupraktikaga.

92 Teiseks tuleb sarnaselt Prantsuse Vabariigiga märkida, et 29. juuni 2011. aasta kohtuotsuse Angioi *vs.* komisjon (F-7/07, EU:F:2011:97) punktides 98 ja 99 ei teinud Avaliku Teenistuse Kohus otsust küsimuses, kas liidu õigus lubab konkursiteates piirata teatavate katsete läbiviimist ainult ühe keelega, nagu näeb ette vaidlustatud konkursiteate keeltekasutuse kord, vaid kohus leidis, et konkursi 2. keele valiku piiramine kolme sisesuhtluse keelega, isegi kui kandidaat on valinud ühe sisesuhtluse keele esimeseks keeleks, on selles asjas EPSO taotletava eesmärgiga proportsionaalne.

93 Seega tuleb tõdeda, et komisjon ei ole tõendanud, et vaidlusalune keeleline piirang oli proportsionaalne teenistuse vajadustega eespool punktis 29 viidatud kohtupraktika tähenduses.

94 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb Prantsuse Vabariigi esimese väitega nõustuda.

95 Kõigest eeltoodust tuleneb, et vaidlustatud konkursiteade tuleb tühistada, ilma et oleks vaja analüüsida Prantsuse Vabariigi esitatud teisi väiteid.

## Kohtukulud

96 Vastavalt Üldkohtu kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud vastavalt Prantsuse Vabariigi nõudele välja mõista komisjonilt, kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud.

97 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1 kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ise oma kohtukulud. Seetõttu kannavad Belgia Kuningriik, Kreeka Vabariik ja Itaalia Vabariik ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kuues koda)

otsustab:

1. **Tühistada teade avaliku konkursi korraldamise kohta – EPSO/AD/400/22 – Kaitsetööstuse ja kosmose valdkonna administraatorid (AD 7) ja eksperdid (AD 9).**

2. **Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Prantsuse Vabariigi kohtukulud.**

3. **Belgia Kuningriik, Kreeka Vabariik ja Itaalia Vabariik kannavad ise oma kohtukulud.**

Costeira Kancheva Tichy-Fisslberger

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 8. mail 2024 Luxembourgis.

Allkirjad